

V R T E C .

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 4.

V Ljubljani 1. aprila 1883.

Leto XIII.

Ponočna rosa.

Temà povsód je, vse molí ;
Počiva svét, narava spí.
Sopáre le se shájajo,
In véli cvét napájajo ;
Na trávo kaplje sédajo,
Ter tó in tó povédajo.
Da mine čas jim bolj spešnú,
Mej sóboj govoré takó :

„Jaz zmrznila sem bíla v snég,
Neséna z burjo v strmi brég ;
Vso zímno sem ležála tám,
Vzpomládi vstala spét k meglám.“

„Jaz pítje bíla sem sladkó,“
„Zdravílo ustom jaz grenkó.“
„Solzá sem iz očesa jàz
Siróti lézla na obráz.“

„Jaz líla sem denáshnji dán
Po kmetskem líci v tók potán.“

„Nad péskom ribke še nocój
Igrále gibke so z menój.“

„Možà jaz krepkoúdnega
Pojíla préj sem trúdnega.“

„Dežju sem jaz pomágala,
In s hladom tla oblágala.“
„Molčíte naglo! Kaj bi tó?
Jaz mlinsko gnala sem koló.“
„Čemú je prazni vaš ropót?
Plavíla sem jaz parohód.“

To rekle so, in šè in šè,
Na konci pozaspále vsè;
A kádar so se vzbúdíle,
Kakó so se začúdíle,
Ker vsaka daleč v razen krájl
Prestávljeno se najde zdájl.

J. St.

Dobri Jožek.

Radičev Jožek je bil dober in priden deček. Slušal je svoje stariše na vsako besedo. Nikoli mu ni bilo treba po dva ali trikrat veleovati, kaj naj stori, kakor na priliko Tratnikovému Ivanku, o katerem se je po vsej vasi znalo, da je malopridnež ter ne bode nikoli nič iz njega. Bil je Radičev Jožek že od mladih nog jako dober deček. Njegova mati je večkrat pripovedovala, da je bil Jožek že v zibelki otrok boljši, nego li so drugi otroci. Drugi otroci v zibelki navadno jokajo, da jih ni mogoče utolažiti, a naš Jožek — kakor je znala njegova mati pripovedovati — bil je že v zibelki miren in kroták ter je znal materi tako mило in ljubeznjivo v oči pogledati, da ga je morala vselej poljubiti, kadar koli se je njeno oko ozrlo vanj. Kadar je Jožek zajokal, takój je mati znala, da ga more nekaj boléti, kajti Jožek je jokal samó takrat, kadar je bil bolan, a morda bi tudi takrat ne bil jokal, ako bi bil znal povedati, kje ga boli.

To se vé, da Jožek zdaj ni več spal v zibelki, ali vi otroci, vender ne veste, kaj je bil naš Jožek zdaj, ko vam o njem pripovedujem. Bil je učenec prvega razreda ljudske šole v ónej vasi, kjer je prvič zagledal luč svetá, in kjer so njegovi ljubi stariši živeli.

Kadar je Jožek slišal, da bode hodil v šolo, zatrepetal je od veselja, a to veselje je bilo še večje, kadar je dobil torbico, plóčico in črtalo, vrhu tega pa še knjižico „Početnico“ v roke. O ko bi ga bili videli, kako možko se je obnašal, ko je obesil prvič torbico preko ramena! Ves drugačen je bil zdaj naš Jožek! Človek bi ne bil mislil, da je to óni Radičev Jožek, kateri je še pred nekoliko dnevi v samej srajčici skakal ob sosedovej senožeti in poslušal kako ondu v mlakah žabe regljajo ter s svojimi tovariši razsojeval, katera najboljše regljá. Bil je zdaj Jožek ves drugačen deček. Klobuk so mu prinesli oče iz Ljubljane, in ni ga poprej dejal na glavo, predno ni šel prvič v šolo. Hlače, oprsnik in suknjo mu je napravil domači krojač iz lepega domačega sukná, a škornice do kolén črevljar, in ko je še torbico obesil preko ramena, bil je kakor bi ga vzela iz škrabice (škatljice). Neegega dne je tacegá stečal stari drvar Marko, pa je dejal, da bi ga skoraj ne bil poznal.